

LGBT PÁRY

Informácie pre a o LGBT pároch ohľadom štádií vzťahu, coming outu jednotlivcov v páre i páru samotného a ďalších problémov či osobitostí ich spolužitia

LGBT PÁRY

Všeobecný predpoklad a predsudok je, že LGBT ľudia sú promiskuitní a netúžia po dlhotrvajúcejších vzťahoch. Väčšina z nich by však rovnako ako heterosexuálni ľudia chcela mať stabilnejší partnerský vzťah, v ktorom môžu nájsť oporu, spokojnosť, potvrdenie seba, zábavu, blízkosť. Jedným z dôkazov nesprávnosti mýtu, ktorý sme spomenuli v úvode, je úsilie L/G komunity vynakladané na uzákonenie registrovaného partnerstva alebo možnosti uzavrieť manželstvo. V Česku zaviedli inštitút

registrovaného partnerstva pred 5 rokmi a je zaujímavým faktom, že častejšie uzatvárajú tento oficiálny vzťah muži a iba malé % z nich zaniká (z 1 181 L/G registrovaných partnerstiev sa ukončilo rozvodom iba 89, t. j. 7,5 %, v porovnaní s heterosexuálnymi manželstvami, kde je rozvodovosť okolo 50 %). Z nášho prieskumu (jeseň 2011), ktorého sa zúčastnilo 253 LGBT ľudí, vyplynulo, že 66,4 % žije/žilo vo vzťahu dlhšie ako rok (23 % dlhšie ako 5 rokov).

PROBLÉMY PRI UTVÁRANÍ PARTNERSKÉHO VZŤAHU

LGBT ľudia majú oveľa menej možností na zoznámenie, mnohí sa necítia bezpečne, keď sa majú s niekým stretnúť alebo ísť na rande na verejnosť, keď sa majú správať spontánne, prejavovať si city, náklonnosť. Najčastejšie sa zoznamujú cez internet, čo častejšie prináša pocity sklamaní, odmietnutia či odmlčanie partnerov/partneriek bez vysvetlenia a pod. Spoznávanie iných ľudí, potenciálnych partnerov/partneriek, sa oveľa zriedkavejšie deje v normálnych bežných medziľudských situáciách, pretože naša spoločnosť je nastavená skôr neakceptujúco a ako hovoria výsledky nášho prieskumu – LGBT ľudia zažívajú vo svojom okolí predsudky, nevhodné poznámky, nadávky, neznášanlivosť, nenávisť.

HETERO- SEXIZMUS A RODOVÉ STEREOTYPY/ PREDSUDKY

Kedže väčšina LGBT ľudí vyrastá v heterosexuálnych rodinách a v heterosexistickej spoločnosti, dostávajú oveľa viac podnetov, vzorov a modelov z heterosexuálneho fungovania párov. Odtiaľ môžu pochádzať aj ich očakávania a predpoklady, že budú zastávať roly podobne ako v heterosexuálnych pároch – teda, že jeden z partnerov bude viac feminínny, druhý maskulínnejší, alebo že jeden z partnerov/partneriek sa bude viac starať o vzťah, domácnosť a druhý bude živel/živiteľka.

Lesba je vychovávaná v prvom rade ako dievča/žena, gej ako chlapec/muž, a teda sú na nich kladené rovnaké požiadavky a normy ako na ostatných. Je preto možné, že ženy budú mať tendenciu správať sa podľa týchto očakávaní – môžu byť pasívnejšie, dávať viac najavo emócie, starať sa o domácnosť atd., muži môžu byť dominantnejší, súťaživejší, viac sa venovať práci atd., pričom sa môžu rovnaké modely a očakávania týkajúce sa rolí stretnúť v jednom páre dvoch žien, dvoch mužov, resp. ľudí, ktorí sa takto vnímajú.

Málo viditeľných vzorov pre párové správanie a vedenie párového života môže mať na jednej strane za následok neistotu pri riešení párových záležitostí, výbere spôsobu života, a tým vyvolávať aj zvedavosť, záujem o to, ako žijú iné páry v podobnej situácii, na druhej strane však ponúka možnosť vytvoriť jedinečné prístupy k jeho realizácii.

PROBLÉMY PRI UDRŽIAVANÍ VZŤAHU

LGBT páry môžu prežívať podobné starosti ako heterosexuálne páry, pričom tieto starosti vychádzajú z podobných zdrojov, ako sú komunikačné problémy, rozdiely súvisiace s pôvodnou rodinou a jej fungovaním, skúsenosti z predchádzajúcich vzťahov, žiarlivosť, sexuálne, finančné, individuálne osobné problémy a iné. Hoci ich ťažkosti môžu byť podobné, ich spoločný život neusmerňujú ani neovplyvňujú právne, spoločenské či morálne sankcie alebo „odobrenia“ ako v prípade heterosexuálnych párov – napríklad im nehrozí rozvod, súd o starostlivosť o deti; ak sa nijako nezverejní, že k sebe patria, okolie ani nemôže posudzovať správanie, ktoré vedie k rozchodu páru (nevera, prílišná žiarlivosť a pod.). V podstate sú takéto páry často neviditeľné.

Vytvorenie a udržanie LGBT páru je pravdepodobne komplikovanejšie na jednej strane aj z dôvodu neprítomnosti tohto spoločenského a právneho tlaku, ale na druhej strane aj z dôvodu absencie podmienok, ktoré znamenajú spoločenské a právne

uznanie partnerských vzťahov LGBT ľudí. Udržanie vzťahu od nich preto vyžaduje veľkú mieru odovzdanosti, úsilia nasmerovaného nielen dovnútra vzťahu, ale aj smerom k vonkajším prejavom homofóbie, nevraživosti, odmietania zo strany rodiny, kamarátov, širšieho okolia. Okrem toho majú zložitejší, ak nie nemožný, prístup k rôznym právam, ktoré sú pre heterosexuálnu väčšinu samozrejmosťou – informácie o zdravotnom stave partnera/partnerky, dedičské práva a iné.

LG

PÁROVÉ MÝTY

MUŽSKÉ/ŽENSKÉ ROLY

Pravdepodobne sú aj dnes páry, ktoré zachovávajú striktné „tradičné“ delenie rolí na „mužské“ a „ženské“ (butch/femme), ale väčšina gejských/lesbických či iných druhov vzťahov to považuje za prekonaný mýtus. Práve špecifickosť LGBT alternatív a dynamiky v pároch umožňuje flexibilitu a jedinečnosť napĺňania rodových rolí a očakávaní, ktorú možno heterosexuálne páry v súvislosti so zmenami prebiehajúcimi v spoločnosti iba objavujú.

IZOLÁCIA

Väčšina ľudí predpokladá, že LGBT páry žijú izolovane od priateľov, rodiny, kolegov/kolegyň. Je možné, že v konzervatívnejšom prostredí či atmosfére silného náboženského vplyvu alebo netolerancie majú tieto páry naozaj menej podpory, osobných kontaktov a vzťahov, ale neplatí to všeobecne. Mnohé páry majú prirodzenú oporu, starostlivosť, lásku svojich blízkych, niekedy práve intenzívnejšiu pre ťažkosti, ktoré sú nútení/nútené prekonávať.

SPOKOJNOSŤ VO VZŤAHU

Množstvo tém, starostí či príjemných vecí majú heterosexuálne páry s LGBT párami spoločné (zaobchádzanie s financiami, ich zabezpečovanie, vedenie domácnosti, starostlivosť o deti, trávenie voľného času, vzťah samotný, vzťahy s rodinou, priateľmi a iné), podobne môže prebiehať aj formovanie, udržiavanie vzťahu ako takého v čase – teda od zalúbenia cez ostatné obvykle sa objavujúce fázy až po vytvorenie a udržiavanie „ozajstnej“ lásky.

Rozdiel môže spočívať v tom, že LGBT ľudia majú od začiatku informácie, že ich vzťahy s vysokou pravdepodobnosťou nemôžu pretrvať (alebo dokonca, že ani žiadne „ozajstné“ vzťahy nebudú mať), ale budú iba krátkodobé či na „jednu noc“. Ak tomu veria, môže sa stať, že sa príliš skoro vzdávajú práve pre toto zvnútornené presvedčenie, keďže si myslia, že horšie obdobia vo vzťahu sú potvrdením toho, že tento druh vzťahov nemôže fungovať.

SPOLOČNÉ CHARAKTERIS- TIKY, TÉMY LG PÁROV

VZŤAHOVÝ COMING OUT

Je jednoduchšie (hoci nehovoríme, že ľahké) byť LG bez partnera/partnerky, a to najmä v počiatočnom období vlastného coming outu. Privedenie partnera/partnerky do rodiny, medzi kamarátov/kamarátky, do zamestnania a pod. je ďalším krokom zverejnenia a hlavne „verejného“ či spoločenského potvrdenia svojej identity. K tomuto kroku je potrebná väčšia odvaha a pripravenosť na prekonávanie prekážok, súčasne však je potvrdením významu vzťahu a partnera/partnerky. Vzťahový coming out je krok, ktorý sa dá skôr očakávať v období pociťovania väčšej osobnej istoty týkajúcej sa svojej identity, súčasne však môže prispieť k upevneniu partnerského vzťahu.

PARTNERI/PARTNERKY V ROZDIELNYCH ŠTÁDIÁCH COMING OUTU

Táto situácia sa nevyskytuje v heterosexuálnych pároch, takže sa ňou na rozdiel od LGBT párov nemusia zaoberať, a je jednou z tém, ktorá im teda nekomplikuje fungovanie vo vzťahu. Prežívanie rozdielnych štádií coming outu môže byť pre oboch partnerov/partnerky naozajstnou záťažou – jeden/jedna môže cítiť tlak „pokročilejšieho“ štádia partnera/partnerky, pociťovať necitlivosť voči svojej situácii, potrebám, neistotám, zatiaľ čo druhý/druhá môže vnímať „menej pokročilého“ ako „brzdu“ vzťahu, ako niekoho, kto obmedzuje slobodu vo vyjadrovaní vzájomného vzťahu na verejnosti, v rodine, môže mať pocit, že partner/partnerka si ho/ju dostatočne neváži, nechce sa viazať, hanbí sa za vzťah a pod.

INTERNALIZOVANÁ HOMOFÓBIA

...je problematickou v situáciách a vzťahoch predovšetkým vtedy, keď nie je rozpoznaná.

Sú to napríklad tieto situácie:

- partneri/partnerky sa neidentifikujú ako LGBT, hoci sú spolu už niekoľko rokov,
- pár skrýva svoj vzťah napriek tomu, že je relatívne bezpečné ho zverejniť,
- pár sa vyhýba verejným prejavom citov, i keď ich prostredie neohrozuje,
- pár si myslí, že ostatní ich takto nikdy nebudú akceptovať,
- pár neoznamuje, neoslavuje svoje vzťahové výročia s blízkymi heterosexuálnymi priateľmi, pretože ich nepovažuje za dôležité pre LGBT ľudí,
- páry sa vyhýbajú tomu, aby vzali partnera/partnerku na rodinné stretnutia,

- partneri/partnerky používajú termín „ja“ miesto „my“, ak rozprávajú o situáciách, ktoré zažili spolu s partnerom/partnerkou,
- pár sa nevníma ako rodina,
- partneri/partnerky sa kritizujú za výzor – označujú ho za príliš „zženštilý“ alebo „mužský“,
- partneri/partnerky berú na seba príliš veľa osobnej zodpovednosti za vzťahové problémy, pretože neveria, že LGBT vzťah môže prežiť.

TRÁVENIE DOVOLENKY

...je dôležitou témou. Trávia ju partneri/partnerky spolu („hocikde“ alebo iba na miestach, kde dovolenkujú hlavne LGBT ľudia?) alebo preferujú oddelené dovolenky spojené s návštevou rodiny a do akej miery sú tieto rozhodnutia spôsobené internalizovanou homofóbiou?

AKO SA NAVZÁJOM VOLAJÚ PARTNERI/PARTNERKY

Pre heterosexuálne páry sú typické pomenovania v určitých fázach vzťahu, podľa ktorých je možné tieto fázy aj rozoznať – frajery, partneri, milenci, snúbenci, manželia a pod. Pre LGBT páry je nevyhnutné vytvoriť si iné, vlastné označenia, termíny zodpovedajúce hĺbke, intenzite, dôležitosti vzťahu – volajú sa kamarát/kamarátka, láska, partner/partnerka atď.?

ROZDIELY MEDZI GEJSKÝMI A LESBICKÝMI VZŤAAMI

(Nechceme sa dopustiť zovšeobecnenia a tvrdiť, že všetky L/G vzťahy sú rovnaké a tieto rozdiely platia pre všetkých. Každý pár je jedinečný, len je pravdepodobné, že niektoré charakteristiky sa budú častejšie vyskytovať v prípade gejského alebo lesbického páru).

Ako sme spomínali, jedným z pôsobiacich vplyvov je zdvojenie rodovej dynamiky a rodových charakteristík v prípade oboch partnerov/partneriek v L/G vzťahoch, ktoré môžu situácie komplikovať alebo im aj pomáhať:

SPOLOČNÁ DYNAMIKA LESBICKÝCH PÁROV

Lesby majú tendenciu vytvárať emocionálnu väzbu, odovzdať sa vzťahu rýchlejšie a rýchlejšie smerujú k intimitě. Častejšie zostávajú priateľkami s bývalými partnerkami aj po skončení vzťahu.

SPLÝVANIE

V prípade lesbických párov sa častejšie vyskytuje závislosť od partnerky, obe sa môžu primárne zameriavať na vzťah, emocionálnu blízkosť a ponechávať si menej autonómie. Sú častejšie monogamné, zamerané na domácnosť a dávajú menší dôraz na fyzickú atraktivitu. Keďže vzťah môže byť pre partnerky jediným útočiskom, môže sa stať, že jedna z partneriek bude tak dominovať, až jej osobnosť, požiadavky, priania zatieni druhú, ktorá si neudrží svoju osobnú slobodu, rozvoj a odlišnosť. Takáto blízkosť až splyvanie môže vzťah zničiť, pretože môže brániť vyjadreniu hnevu, nespokojnosti, túžbe po zmenách.

BÝVALÍ PARTNERI/PARTNERKY

Lesby častejšie zostávajú priateľkami, kamarátkami so svojimi bývalými partnerkami. Po rozchode samozrejme potrebujú istý čas na to, aby vzťah vnútorne ukončili, „odsmútili“, oddelili sa od bývalej partnerky, ale súčasne bývajú častejšie otvorené kamarátskemu vzťahu a aj zostávajú v kontakte.

DYNAMIKA GEJSKÝCH VZŤAHOV

Hoci sa obvykle hovorí, že gejovia sú emocionálni, citliví, ochotní vyjadrovať emócie, nemusí to platiť v ich partnerských vzťahoch. Gejovia vyrastajú pod vplyvom tejto spoločnosti rovnako ako heterosexuálni muži, socializácia ich teda pravdepodobne vedie k podobnému správaniu – môžu sa vyhýbať prejavovaniu blízkosti k inému mužovi, intimity, zraniteľnosti.

MONOGAMIA VERZUS OTVORENÝ VZŤAH

Je jednou z najkontroverznejších tém hlavne v gejských pároch, kde sa sexuálne otvorené vzťahy vyskytujú častejšie. V tomto druhu vzťahov sa môže veľmi jasne odlišovať citová vernosť (monogamia) od sexuálnej, čo však vyžaduje dohovor, priamu komunikáciu a dôveru. Znamená to súčasne, že ide o zodpovedný sexuálne otvorený vzťah, a nie o mnohonásobné náhodné a utajované záležitosti.

Ak sa partneri dohodnú na zodpovednej „nemonogamii“, vyžaduje sa:

- zabezpečenie bezpečného sexu,
- zachovávanie citovej vernosti,
- udržiavanie komunikácie o témach, ktoré sa môžu objaviť,
- istú mieru očakávania problémov, ako je žiarlivosť, obava o citové pripútanie k inému partnerovi, zvažovanie vlastnej atraktivity pre partnera a pod.

NIEKTORÉ Z PROBLÉMOV LG VZŤAHOV

NÁSILIE, ZNEUŽÍVANIE, TÝRANIE

Tento problém môže byť v L/G vzťahoch zložitejší než v heterosexuálnych, a to preto, že je menej viditeľný, nehovorí sa o ňom, akoby neexistoval, ľudia, ktorých sa to týka, majú teda menej podpory a ochrany zo strany spoločenských organizácií. Žiadosť o pomoc, napríklad polícia, môže byť ešte komplikovanejšia pre obavy z ponižovania, nedôvery v právny systém a poskytnutie ochrany v tejto oblasti. Výskyt je pravdepodobný rovnako ako v heterosexuálnych vzťahoch a tiež súvisí s potrebou moci a jej využívaním proti druhému partnerovi/partnerke, slúži na dosiahnutie naplnenia svojich prianí cez donucovanie, vzdanie sa partnera/partnerky. Následkami či sprievodnými javmi okrem fyzických sú strach, úzkosť, posttraumatická stresová porucha a iné.

ZNEUŽÍVANIE ALKOHOLU A INÝCH LÁTOK

Alkohol či iné látky sa často používajú na prekrytie emócií vyvolaných konfliktnými situáciami a vzťahmi. LGBT ľudia sa tým môžu snažiť znecitlivieť, potlačiť smútok, strach, úzkosť, ktoré môžu súvisieť s neprijatím samých seba ako LGBT, odmietaním blízkymi, množstvom problémových situácií, ktoré z dôvodu svojej identity prežívajú.

NÁBOŽENSKÉ, SPIRITUÁLNE TÉMY

Mnohí LGBT ľudia patria do nejakej náboženskej komunity alebo do nej chcú patriť. Pri snahe zosúladiť svoju identitu s vierou a náboženským presvedčením alebo skôr s predstaviteľmi týchto náboženských spoločenstiev však prežívajú neľahké situácie. Mnohokrát ich odsudzujú, súdia a vylučujú a namiesto toho, aby im poskytovali podporu, označujú ich city a správanie za „neprirodzené, proti Božiemu zákonu“ a pod., preto L/G ľudia

nevedia, či majú právo byť veriacimi, a radšej taja, koho milujú. Pod zámienkou pomoci ich konzervatívni kresťania/kresťanky označujú za chorých a posielajú liečiť sa (tento druh „terapie“ odsudzujú ako neetický mnohé odborné organizácie ako Americká psychologická asociácia, Americká psychiatrická asociácia), no ani to nič nemení na skutočnosti, že kresťansky orientovaní LGBT ľudia, ktorí túžia po prijatí, sú a budú.

AIDS

Vírus HIV a ochorenie AIDS bývajú stereotypne spájané predovšetkým s gejskou komunitou, doteraz pretrváva a prispieva k homofóbii a stigmatizácii. Ak sa HIV v LGBT páre vyskytne, pôsobí jednak na človeka, pre ktorého sa AIDS stal bezprostrednou zdravotnou hrozbou, a samozrejme aj na druhého človeka v páre. Sťažuje fungovanie v práci, v širšej rodine, keď sa človek musí vysporadúvať s utajovaním zdravotných problémov a všetkých ich súvislostí. Krízové obdobie môžu sprevádzať pocity strachu, depresie, obáv o zdravie, strachu zo smrti, z izolácie, pocity zníženej sebahodnoty, podozrievania z nevery, zvažovania zotrvania vo vzťahu, prehodnocovania predchádzajúceho a súčasného sexuálneho správania.

CVIČENIE

**PARTNER/
PARTNERKA A**

JEHO/JEJ

**CHARAKTERIS-
TIKY**

Toto cvičenie môžete robiť sama/sám, alebo s partnerom/partnerkou, ak ho/ju máte.

Nie je ani tak dôležitý počet bodov ako skôr to, aby ste porozmýšľali, prípadne, ak máte partnera/partnerku, porozprávali sa o veciach, ktoré sú pre vás dôležité. Nemusíte dosiahnuť úplnú zhodu, cieľom je prejsť, zvážiť, rozhodnúť sa, ktoré veci sú pre vás vo vzťahu naozaj dôležité. Neexistujú všeobecne správne odpovede, len tie „vaše“ – tak ako nie je správny kľúč na výber partnera/partnerky – teda či „vrana k vrane sadá“ alebo „protiklady sa priťahujú“. Je však potrebné, aby ste pocítovali súlad alebo sa dokázali dohodnúť na veciach, ktoré za podstatné považujete.

	Nedôležité			Dôležité	
	1	2	3	4	5
1. Stupeň coming outu <i>Chcem niekoho, kto má za sebou celkový coming out (v rodine, práci atd'.)</i>					
2. Agažovanie v LGBT komunitě <i>Chcem niekoho, kto sa s nadšením zapája do aktivít v LGBT komunitě</i>	1	2	3	4	5
3. Politická aktivita <i>Chcem niekoho, kto je politicky pribojný/pribojná v oblasti podporovania práv LGBT</i>	1	2	3	4	5
4. Spoločnosť <i>Chcem niekoho, kto je veľmi spoločenský/spoločenská</i>	1	2	3	4	5
5. Zmysel pre humor <i>Chcem niekoho, kto má zmysel pre humor a rád sa smeje</i>	1	2	3	4	5
6. Monogamia <i>Chcem niekoho, kto je úplne monogamný/monogamná</i>	1	2	3	4	5
7. Dlhodobý vzťah <i>Chcem niekoho, kto túži po dlhodobom vzťahu</i>	1	2	3	4	5
8. Typ zamestnania <i>Chcem niekoho, kto vykonáva odborné zamestnanie</i>	1	2	3	4	5
9. Finančná stabilita <i>Chcem niekoho, kto sa živí sám/sama</i>	1	2	3	4	5
10. Fyzický vzhľad <i>Chcem niekoho, kto vyzerá dobre a fit</i>	1	2	3	4	5

11. Oblečenie	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto sa oblieka tak, ako sa mi to páči</i>					
12. Záujem o konkrétne aktivity	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, koho zaujímajú a robí tie isté aktivity ako ja</i>					
13. Intimita/blízkosť/láskyplnosť	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto nemá obavy fyzicky alebo emocionálne prejavit' svoje city ku mne</i>					
14. Sexuálna prítťažlivosť	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, s kým sa navzájom sexuálne priťahujeme</i>					
15. Sexuálne správanie/záujmy	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto má chuť skúšať rozličné sexuálne správanie</i>					
16. Sexuálna pohoda	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto sa cíti dobre vo svojej sexuálnej orientácii</i>					
17. Makulinita/feminita	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto je ... (feminínnejší, maskulínnejší...)</i>					
18. Deti	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto chce deti</i>					
19. Bývanie	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto má svoje bývanie</i>					
20. Pitie	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto nepije alkohol</i>					
21. Drogy	1	2	3	4	5
<i>Chcem niekoho, kto neberie drogy</i>					

TRANSRODOVÍ ĽUDIA

Transrodoví ľudia sa pri vytváraní partnerských vzťahov musia vyrovnat' s viacerými prekážkami, ktorými sú:

- akceptácia rodovej identity zo strany partnera/partnerky, táto situácia môže byť niekedy mäťúca, pretože ich identita sa zamieňa so sexuálnou preferenciou a pociťujú tlak, aby sa definovali ako gejovia alebo lesby,
- osobná neistota, nízke sebahodnotenie a sebaúcta môžu viesť k poruchám prijímania potravy, závislosti,
- nemožnosť uzavretia manželstva pred zavŕšením zmeny pohlavia,
- náboženské predsudky, stigmatizácia, diskriminácia okolím, ktorá môže partnerský vzťah zat'ážovať,

- nátlak okolia, niekedy aj odborníkov/odborníčok, aby sa „rozhodli“ – teda podstúpili hormonálnu terapiu, operačné zákroky, čo môže negatívne ovplyvňovať vnímanie seba, a teda aj komplikovať prežívanie partnerského vzťahu,
- násilie zo strany partnera/partnerky.

Špecifikom partnerských vzťahov transrodových ľudí je skutočnosť, že často k zmene rodovej identity môžu pristúpiť až v čase, keď majú partnerský alebo manželský vzťah. Často to vedenie k rozpadu vzťahu, pretože partner/partnerka túto skutočnosť nedokáže prijať, spracovať. Na druhej strane pri trpezlivosti a s pomocou odborníkov/odborníčok môže vzťah pretrvať. Dôležité je byť úprimný/úprimná, poskytnúť čo najviac vedecky overených informácií a bezpodmienečnú lásku partnerovi/partnerke, ktorá/ktorý tak môže pochopiť, že vy ste sa nezmenili a že táto skutočnosť môže posilniť váš vzťah.

ZÁVER

LGBT páry majú niektoré problémy rovnaké, niektoré odlišné ako heterosexuálne, pričom sa snažia žiť tak harmonicky ako sa dá v spoločnosti, ktorá je voči nim prevažne neakceptujúca a diskriminuje ich. Vzhľadom na to, i s ohľadom na štádiá vzťahu, coming out jednotlivcov v páre i páru samotného, môže vo vzťahu častejšie dochádzať k problematickým situáciám súvisiacim aj s rolou v páre, výchovou detí, násilím, závislosťami, financiami atď. Je dôležité pokúšať sa o problémoch hovoriť, mať podporu okolia a v prípade potreby hľadať odbornú pomoc.

POUŽITÉ ZDROJE

Literatúra:

D. Capuzzi, D.R. Gross (vyd.): Introduction to the Counseling Profession. A Pearson Education Company, Massachusetts, 2001, 3. vydanie.

M. Šlehofer: Registrované partnerství: rekapitulace 5 let, 2011.

(<http://www.colourplanet.cz/75332-registrovane-partnerstvi-rekapitulace-5-let>)

J. Kort: Gay Affirmative Therapy for the Straight Clinitian. W.W.Norton & Company, Inc., Ney York, 2008.

L.L. Long, M.E. Young: Counseling and Therapy for Couples. Thomson Brooks/Cole, Belmont, 2007.

Obrazový materiál v publikačnom poradí:

Samael Kreutz (It's Samael Kreutz, bitch!), Mitch (vellocet red), sea turtle (sea turtle), Philippe Leroyer (philippe leroyer), Jason (lewishamdreamer), Zürich Tourismus (Zürich | Zurich | Zurigo), ElenahNeshcuet (ElenahNeshcuet), Jason (lewishamdreamer), Lily (Corrie...), Keshet: GLBT inclusion in the Jewish Community (Keshet: GLBT inclusion in the Jewish Community) (www.flickr.com)

IMPRESSUM

Iniciatíva Inakosť

P.O. Box 15

810 00 Bratislava 1

Web: www.inakost.sk

E-mail: inakost@inakost.sk

Občianske združenie, zápis v registri OZ: VVS/1-900/90-28830. IČO: 37 995_545

Text pripravili: PhDr. Hana Smitková, PhD. a Mgr.Ing. Andrej Kuruc

Grafické spracovanie: Alexander Schneider, dizajn@alexanderschneider.com

Dielo je chránené licenciou:

Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported License.

KONTAKT

Bližšie informácie o psychologickej podpore pre LGBT ľudí nájdete na stránke www.homofobia.sk. V prípade otázok píšete na adresu poradenstvo@homofobia.sk.

PODPORTE NÁS

Iniciatíve Inakosť môžete každoročne poukázať 2% dane. Údaje o našom občianskom združení pre účely poukázania 2% nájdete na stránke www.inakost.sk. Ďakujeme!

O PROJEKTE

Projekt „Psychologická podpora pre LGBT ľudí“ je realizovaný s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu podpredsedu vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedný realizátor projektu, občianske združenie Iniciatíva Inakosť.

Realizátor

S podporou

Vytlačené s podporou

